

Garðyrkjakólinn Reykjavík

Fjölbrautaskóli Suðurlands

GRAS3FV05 - Grasafræði

Kennari: Guðríður Helgadóttir (gurry@fsu.is)

Kennsluáætlun haustið 2026

Vika	Dags.	Tími	Efni	Verkefni
1	26.8.2026	9:00 – 12:00	Inngangur. Tvínafnakerfi Linnaeusar, flokkun lífvera.	Tímaverkefni í gróðurhúsi sett af stað.
2	2.9.2026	9:00 – 14:10	Gróðurlendi jarðar, saga íslensku flórunnar, vaxtarskilyrði plantna.	Skoðunarferð í bananahús.
3	9.9.2026	9:00 – 14:10	Formfræði plantna.	
4	16.9.2026	9:00 – 14:10	Formfræði plantna. Frumufræði plantna.	Skil á heima- verkefni 1
5	24.9.2026	9:00 – 15:45	Verkleg æfing.	Skil á skýrslu 1
6	30.9.2026	9:00 – 14:10	Frumufræði, vefjafræði plantna.	
7	7.10.2026	9:00 – 14:10	Vefjafræði plantna.	Skil á heima- verkefni 2
8	14.10.2026	9:00 – 14:10	Rót, stöngull; innri og ytri gerð.	
9	21.10.2026	9:00 – 14:10	Laufblöð. Blóm og aldin.	
10	26.10.2026	9:00 – 12:00	Verkleg æfing – allir nemendur – skoðað í smásjá	Skil á skýrslu 2
11	4.11.2026	9:00 – 12:00	Fræ, þroskun, dvali, spírun.	
12	11.11.2026	9:00 – 12:00	Verkleg æfing staðarnema.	Skil á skýrslu 3/ heimaverkefni 3
13	18.11.2026	9:00 – 12:00	Sveppir, þörungar, mosar, byrkningar.	
14	25.11.2026	9:00 – 13:25	Berfrævingar, upprifjun.	
15	7.12.2026	9:00 – 12:00	Próf.	

Garðyrkjuskólinn Reykjum

Fjölbautaskóli Suðurlands

Kennslubækur

Grasafræði. Guðríður Helgadóttir, 2012.

Ljósrit og annað efni frá kennara.

Skipulag námskeiðs

Kennsla fer fram með fyrirlestrum, verklegum æfingum og heimaverkefnum.

Fyrirlestrar: Fyrirlestrar kennara (glærupakkar) verða settir inn í kennslukerfi skólans, innu, undir heiti áfangans. Kennari prentar **ekki** glærupakkana út þannig að þeir nemendur sem vilja hafa útprentað efni verða að gera það sjálfir.

Verklegar æfingar: Tvær verklegar æfingar verða í lotuvikum fyrir alla nemendur námskeiðsins (bæði staðar- og fjarnema). Athugið að mætingaskylda er hjá öllum nemendum í verklegar æfingar í lotuvikum. Auk þess er ein æfing eingöngu fyrir staðarnemendur en fjarnemum er heimilt að mæta í þá verklegu æfingu, hafi þeir kost á því (sú verður ekki í lotuviku). Nemendur skila skýrslu úr verklegum æfingum í lok tímans. Í þessa tíma þurfa nemendur að mæta með ritföng (blýanta og tréliti).

Heimaverkefni: Allir nemendur vinna tvö heimaverkefni en auk þess vinna fjarnemar eitt heimaverkefni í stað verklegrar æfingar staðarnema. Ef fjarnemi mætir í þriðju verklegu æfinguna þarf hann ekki að vinna þriðja heimaverkefnið. Ekki er tekið við heimaverkefnum eftir að skilafrestur rennur út.

Upptökur og streymi: Fyrirlestrar verða teknir upp í kennslustundum og aðgengilegir fjarnemum, auk þess sem þeim verður streymt í rauntíma.

Námsmat

Skýrslur og verkefni gilda 20% í lokaeinkunn, þ.e. einkunn fyrir 4 hæstu af 5 skilaskyldum verkefnum.

Skriflegt lokapróf gildir 80% í lokaeinkunn. Lágmarkseinkunn á prófi er 4,5.

Garðyrkjakólinn Reykjavík

Fjölbrautaskóli Suðurlands

Reglur um svindl og notkun gervigreindar

<https://www.fsu.is/is/namid/namskrofur-og-reglur/reglur-um-svindl-i-verkefnum-og-profum>

Ef að grunur um ritstuld og/eða óleyfilega notkun á gervigreind vaknar gætu nemendur þurft að gera munnlega grein fyrir verkefni/prófi.

Sömu reglur gilda um notkun gervigreindar við skrif og gilda um heimildaskráningu almennt. Reglur um heimildaskráningu má finna á heimasíðu skólans.

<https://www.fsu.is/is/namid/namskrofur-og-reglur/heimildaskraning-leidbeiningar>

Garðyrkjakólinn Reykjavík

Fjölbautaskóli Suðurlands

Áfangalýsing

Áfangi	Einingar	Hæfniprep
GRAS3FV05 – Grasafræði	5 fein	3
Lýsing Farið er yfir nafnakerfi og flokkun plantna og útskýrð þau hugtök flokkunarfræðinnar sem mikilvægust eru fyrir garðyrkju. Fjallað um gróðurbelti jarðar og helstu einkenni gróðurríkis Íslands. Fjallað er um innri gerð plantna, plöntufrumur, vefi og plöntulíffæri, fjölgun og dreifingu. Fjallað er um formfræði og útlitseinkenni plantna. Farið er yfir lífsferla dulfrævinga og berfrævinga auk helstu mosa, þörungna, sveppa og flétta.		
Forkröfur Almennar forkröfur garðyrkjunáms.		
Þekkingarviðmið Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á: • Flokkunarfræði lífvera (taxonómía). • Gróðurbeltum jarðar með tilliti til uppruna og eiginleika plantna og aðlögun þeirra að umhverfi. • Gróðurríki Íslands. • Útlitseinkennum plantna (morfólógía). • Plöntufrumunni, helstu líffærum hennar og hlutverkum þeirra og uppröðun í vefi. • Plöntulíffærum (rót, stöngull, blöð, blóm, aldin) og hlutverkum þeirra. • Fjölgunar- og dreifingaraðferðum plantna. • Lífsferlum mismunandi hópa lífvera (berfrævingar, dulfrævingar, mosar, þörungar, sveppir, fléttur).	Hæfniviðmið Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að: • Nýta kerfi flokkunarfræðinnar og útlitseinkenni plantna til að greina sundur plöntutegundir og plöntuhópa í notkun í garðyrkju á Íslandi, metið með frammistöðu í verklegum æfingum. • Rökræða og rökstyðja stöðu íslensku flórunnar í samhengi við gróðurbelti jarðar, metið með kynningum og jafningjamati. • Sýna skilning á samspili plantna við umhverfi sitt og aðrar lífverur, metið með rökstuðningi og rökræðum. • Útskýra mismunandi hlutverk plöntuvelja út frá frumgerðum og	

Garðyrkjakólinn Reykjavík

Fjölbrotaskóli Suðurlands

Leikniviðmið Nemandi skal hafa öðlast leikni í að: • Beita kerfi flokkunarfræðinnar til að flokka plöntur. • Greina, teikna og lýsa mismunandi útlitseinkennum plantna. • Greina áhrif mismunandi umhverfis á plöntur og útlit þeirra. • Greina vistfræðilegan uppruna plantna út frá útlitseinkennum þeirra. • Bera kennsl á frumulíffæri og vefi plantna í smásjárýnum. • Greina mismunandi gerðir af plöntulíffærum. • Skoða og greina lífsferla mismunandi lífvera.	staðsetningu innan plöntunnar sem metið er með kynningum og framsetningu upplýsinga. • Nýta sér upplýsingar grasafræðinnar til að varpa ljósi á starfsemi plantna sem metið er með rökstuðningi. • Bera saman lífsferla mismunandi plöntuhópa/lífvera og samspil þeirra við umhverfi, metið með rökstuðningi.
Námsmat Námsmat fer fram með skýrslum og kynningu á niðurstöðum úr verklegum æfingum, verkefnavinnu og skriflegu lokaprófi.	
Leiðbeiningar og athugasemdir (fyrir aðra kennara) Kennsla í áfanganum er byggð upp með fyrirlestrum, verklegum æfingum þar sem skoðuð eru sýni í smásjá og víðsjá og margvíslegum plöntuefniviði. Nemendur vinna jafnframt verkefni tengd námsefninu.	
Tenging við grunnþætti Læsi: Nemandi fær þjálfun í að nota fagmál greinarinnar og er því læsari á fagumhverfi sitt og getur betur tekið þátt í faglegum samskiptum um greinina. Sjálfbærni: Nemendur þurfa ða nýta sér þær auðlindir sem eru í umhverfinu við úrlausn verkefna í faginu. Lýðræði og mannréttindi: Nemendur bera ábyrgð á sínu námi og sýna öðrum virðingu. Jafnrétti: Nemendur eru allir jafnir og í hópavinnu gildir jafnræði.	
Dags.: 12.6.2013 Höfundur: Guðríður Helgadóttir	

Kennsluáætlun er sett fram með fyrirvara um breytingar.

Garðyrkjakólanum Reykjavík - FSu, 26. ágúst 2026